

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/632/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

94/2014. (V. 15.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹2013. augusztus 12-én előterjesztett panaszát a 2014. május 15-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Gy. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos egy vele szemben 2013. augusztus 5-én, Gy. város belterületén foganatosított rendőri intézkedés miatt élt panasszal a Gy. városi Rendőrkapitányságon, 2013. augusztus 12-én. Beadványában kérte, hogy panaszát a Testület vizsgálja ki, ezért a panaszt az illetékes rendőrkapitányság az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálat Központi Panaszirodáján keresztül továbbította a Testülethez. A beadvány 2013. szeptember 3-án érkezett meg.

Beadványában a panaszos előadta, hogy 2013. augusztus 5-én gépjárművével közlekedett Gy. város belterületén, amikor vele szemben 15 óra körüli időben egy rendőr a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 44. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti közlekedérendészeti intézkedést foganatosított. Az intézkedés célját a rendőr a panaszossal nem közölte, mindössze annyit mondott, hogy választhat: vagy a helyszínen elismeri, hogy a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

biztonsági öve nem volt bekötve, vagy feljelenti őt a természetvédelmi szabályok megsértése miatt, mert úgy látta, hogy a panaszos kidobott egy csikket a gépjármű ablakán. Mivel a panaszos a terhére rótt szabályszegéseket nem követte el, biztonsági öve be volt kötve, közölte a rendőrrel, hogy nem hajlandó a szabályszegés tényét elismerni.

A rendőr a fentieket követően átadta a panaszos részére a jegyzőkönyv indigós másolatát, mely a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdésének k) pontja szerinti jogsértés észleléséről szólt. A jegyzőkönyvmásolat szerint a panaszos úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy szervezetében szeszesital fogyasztásából származó alkohol volt. Az indigó jegyzőkönyvön látszik, hogy az eredeti példányhoz képest az indigós példány elcsúszott, de annak alapján nem állapítható meg, hogy pontosan milyen szabályszegés miatt indult a panaszossal szemben eljárás.

A panaszos véleménye szerint a rendőri intézkedés nem felelt meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak, ugyanis a rendőr a helyszínen olyan tényeket közölt, melyekről ő maga is tudta, hogy nem felelnek meg a valóságnak, hiszen jól láthatta, hogy a panaszos biztonsági öve be volt csatolva, a részére átadott jegyzőkönyvön pedig a természetvédelmi szabályszegés nem is szerepel. Az ittas vezetés lehetősége nem merülhetett fel, mivel a panaszos nem fogyasztott alkoholt, és az alkoholfogyasztás megállapítására semmilyen vizsgálat nem történt.

A panaszos úgy véli, hogy az intézkedő rendőr közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegést nem észlelhetett, és ha más személy hozta a rendőr tudomására a panaszos állítólagos szabályszegését, akkor a rendőrnek a helyszínen észlelnie kellett, hogy értesülése nem felel meg a valóságnak, hiszen a panaszos biztonsági öve be volt kötve.

A beadvány szerint mindenkinek alapvető joga, hogy a vele szemben lefolytatott eljárások során a hatóság a tényállást körültekintően tisztázza, és a valósággal egyezően állapítsa meg, illetve, hogy kétség esetén az eljárás alá vont terhére ne lehessen értékelni a bizonytalan körülményeket. Mivel a helyszínen erre nem derült fény, a panaszos számára érthetetlen, hogy az intézkedő rendőr őt miért vonta felelősségre a biztonsági öv hiánya miatt, ha egyszer be volt kapcsolva. Az intézkedés foganatosításában csupán az eljáró rendőrök egyike vett részt, ezért az ellentmondás tisztázására a helyszínen nem volt lehetőség.

A panaszos a felvett jegyzőkönyvet nem írta alá, mert az a tényeket nem a valóságnak megfelelően rögzítette. Adott helyzetben más lehetősége tiltakozása kifejezésére nem volt. A panaszos a fentiek alapján kérte a Testület vizsgálatának lefolytatását.

A panaszos beadványával együtt a Gy. városi Rendőrkapitányság eljuttatott egy 2013. augusztus 5-én készült jelentést a Testülethez, illetve mellékelte egy példányt a jegyzőkönyv másolatáról. Ezen iratokat a Testület jelen állásfoglalás II. része alatt ismerteti.

2) Az előadó testületi tag 2013. szeptember 5-én tájékoztató levelet küldött a panaszos részére, amelyben a tudnivalók közlése mellett felszólította, hogy juttassa el a Testület részére az általa átvett indigó jegyzőkönyv egy másolati példányát.

A panaszos 2013. szeptember 17-én elektronikus levélben jelentkezett. A levél másolataként csatolt jegyzőkönyvön az adatok igen halványan látszódnak, a jogsértést jelölő karikázás pedig egyértelműen elcsúszott. A jegyzőkönyv szerint a közúti ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a panaszos úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy megsértette a járművezető szervezetében a szeszesital fogyasztásából származó alkohol tilalmára vonatkozó

rendelkezéseket. A jegyzőkönyvmásolaton bekarikázott jogsértés két sorral szerepel a biztonsági öv használatára vonatkozó szabályok megsértése alatt.

II.

A) A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A Gy. városi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályán 2013. augusztus 5-én készült jelentés a panaszossal szemben foganatosított intézkedésről. A jelentést készítő Á. L. r. őrmester elmondta, hogy szolgálata teljesítése során 15 óra 7 perckor a panaszos Gy. város belterületén az úttesten úgy közeledett felé gépjárművével, hogy a lakott területen belül kötelezően előírt biztonsági övet nem használta.

A r. őrmester ezt követően szolgálati gépjárművével a panaszos járműve után fordult, majd a KRESZ szabályait betartva követni kezdte a személygépkocsit. A követés időtartama alatt a panaszos továbbra sem használta az övet. A személygépkocsit a szolgálati gépjármű megkülönböztetett jelzésével egy közeli parkolóban állította meg, majd vezetőjét személyazonosságának igazolására szólította fel. A jegyzőkönyv a panaszos személyazonosító adatait tartalmazza. A jelentés szerint a r. őrmester a panaszossal közölte, hogy vele szemben közigazgatási eljárást fog kezdeményezni a biztonsági öv használatának elmulasztása miatt. A panaszos a cselekményt nem ismerte el, a jegyzőkönyv aláírását pedig megtagadta.

2) A rendőrkapitányság által csatolt, a Kkt. 20. § (1) bekezdés k) pontjába ütköző jogsértés észleléséről szóló jegyzőkönyv másolata szerint a közúti ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a panaszos úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy megsértette a biztonsági öv használatára vonatkozó szabályokat. A szabályszegés tényét egyértelmű bekarikázás jelöli. A jegyzőkönyvön aláírással jelölték, hogy a panaszos a jogsértést nem ismeri el, a panaszos aláírásának helyén pedig a „megtagadta” jelzés szerepel.

3) 2013. október 7-én kelt átiratában a Gy. városi Rendőrkapitányság vezetője a Testületet a következőkről tájékoztatta.

Az intézkedést Á. L. r. őrmester és S. M. r. őrmesterek foganatosították. A járőrpár vezetője Á. L. r. őrmester volt. A rendőrök járőrszolgálatuk teljesítése során 15 óra 7 perckor a Gy. városi D. utcán közlekedtek Gy. község irányába, amikor észlelték, hogy a velük szemben közlekedő gépkocsi vezetője a kötelezően előírt biztonsági övet nem használta. Ezen észlelést követően a rendőrök a szolgálati gépjárművel megfordultak, majd követni kezdték a szabálysértőt. A KRESZ és a 7001/2006. (IV. 06.) ORFK Irányelv szabályait betartva követték két körforgalmon keresztül, melynek során mindvégig látták, hogy a panaszos nem használta az övet. A járművet végül megkülönböztető jelzéssel állították meg, majd a vezetőt intézkedés alá vonták. Az intézkedést Á. L. r. őrmester folytatta le, miközben járőrtársa őt a járművezető látókörén kívül, a jármű mögött elhelyezkedve biztosította.

A járőrök az intézkedés megkezdése előtt azt is látták, hogy a jármű vezetője egy cigarettacsikket dobott ki az útra.

Az intézkedés során a r. őrmester az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében foglaltaknak eleget téve közölte az intézkedés alá vont személlyel a rendőri protokoll szerint kötelező adatokat. A helyszínen a panaszos személyazonosságát megállapították. Az intézkedő a panaszossal közölte az intézkedés célját és alapját, miszerint járőrtársával látták, hogy biztonsági övének használatát elmulasztotta.

A panaszos a helyszínen tagadta a biztonsági öv használatának elmulasztását, a jogsértés észleléséről szóló jegyzőkönyv aláírását pedig megtagadta. A jegyzőkönyvet indigó használatával töltötték ki, a panaszos a másolati példányt kapta. A járőr elmondta, hogy az indigós másolati példányt megtekintette, azon elcsúszást tapasztalt, de így is egyértelmű volt, hogy a biztonsági öv elmulasztása miatt kezdeményez eljárást a panaszossal szemben. A panaszos figyelmét az intézkedő rendőr felhívta arra, hogy a jegyzőkönyv másolati példánya elcsúszott, de az eredeti jegyzőkönyvön a biztonsági övre vonatkozó rész került bejegyzésre. Az eredeti példányt a panaszos részére ekkor be is mutatta, hiszen alá kívánta vele íratni, ezt azonban ő megtagadta. Az eljáró rendőr a panaszos részére a szükséges jogi felvilágosítást megadta az eljárással kapcsolatban. Az átadott jegyzőkönyv hátoldalán egyébként minden fontos tájékoztatás megtalálható volt.

A kapitányságvezető megjegyezte, hogy a jegyzőkönyv jellegéből adódóan az elcsúszott másolás nem volt alkalmas a megtévesztésre, mivel az ittas vezetés bekezdésben külön fel kellett volna tüntetni az alkoholszonda típusát, gyári számát, hitelességét, illetve a mért léghalkohol értéket.

Az eljárás alá vont személyt az intézkedő rendőr arról is tájékoztatta, hogy a cigarettacsikk eldobása köztisztasági szabálysértés, amely miatt figyelmeztetésben részesítette.

A rendőri intézkedés során a panaszossal célirányosan kommunikáltak. A párbeszéd tárgya a biztonsági öv használatának elmulasztása, és a köztisztasági szabálysértés volt. Természetvédelmi szabálysértésről vagy ittas vezetésről egyáltalában nem volt szó. A jármű vezetőjével szemben egyébként kézi alkoholszondát alkalmaztak, mely negatív eredményt mutatott.

A rendőri intézkedés vizsgálata alapján mulasztás vagy szakszerűtlenség a kapitányságvezető szerint nem volt megállapítható. A panaszos állításával szemben a rendőrök egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy látták, és egymással meg is beszéltek az öv használatának mellőzését. Az intézkedés során a panaszos legalább 1-1,5 kilométert tett meg az öv nélkül. A kapitányságvezető továbbá megjegyezte, hogy a panaszos 2013. szeptember 10-én, a közigazgatási eljárás során ügyfélként tett nyilatkozatában sem ittas vezetésről, sem természetvédelmi szabálysértésről nem tett említést.

4) Az érintett rendőrkapitányság a Testület részére eljuttatta a megindult közigazgatási eljárás iratanyagát. A panaszos a közigazgatási eljárás megindításáról értesítést kapott, mely dokumentum kizárólag a biztonsági öv használatára vonatkozó rendelkezés megsértésére tér ki.

A panaszost ügyféli minőségben végzéssel idézték megjelenésre, 2013. szeptember 10-ére, a Gy. városi Rendőrkapitányság hivatali helyiségébe.

A rendőrkapitányság csatolt továbbá egy 2013. szeptember 4-én kelt meghatalmazást, melyben a panaszos meghatalmazta a J. M. G. Ügyvédi Irodát, hogy őt a Gy. városi Rendőrkapitányság előtt folyamatban lévő közigazgatási eljárásban képviselje.

5) A panaszost jogi képviselője jelenlétében 2013. szeptember 10-én hallgatták meg az ügyben. A panaszos elmondta, hogy igazoltatásakor egyedül tartózkodott a gépkocsiban. A rendőrautó a panaszos mögött haladt, és megkülönböztető jelzéssel figyelmeztette, melyre ő félrehúzódott. A szolgálati gépjárműből kiszállt egy rendőr és odament a panaszoshoz, aki időközben letekerte az ablakot. Ekkor a rendőr a panaszossal tényként közölte, hogy nem kötötte be magát. A panaszos erre azt válaszolta, hogy ő be van kötve, és ezt a rendőr is láthatta. Ekkor a rendőr felajánlott egy 10 000 forintos helyszíni bírságot, amit a panaszos nem fogadott el, mert nem érezte jogosnak. Ezután a rendőr elvette a panaszos iratait, és megtette a feljelentést. A panaszos a jegyzőkönyvet azért nem írta alá, mert nem ismerte el a szabálysértést. Kérdésre elmondta, hogy később a másik rendőr is kiszállt, de nem jött oda, hanem mindvégig gépjárművének hátsó részénél maradt.

6) Az intézkedő Á. L. r. őrmester tanúkénti meghallgatására 2013. szeptember 18-án került sor. A r. őrmester elmondta, hogy járőrtársával gépkocsizó járőrszolgálatot láttak el az intézkedés napján, ő a jobb első ülésen ült. Éppen a D. úton mentek, mikor látták, hogy a szembejövő gépkocsi vezetője nem használja a biztonsági övét. A két gépkocsi pontosan egymás mellett haladt el, így mindkét járőr tisztán látta, hogy a panaszos nincs becsatolva. Á. L. a kocsiban meg is kérdezte járőrtársát, hogy ő is látta-e a szabályszegést, amire igennel felelt. A tanú elmondta, hogy nem szoktak olyan intézkedésbe belekezdeni, melynél nem biztosak abban, hogy az adott személy be volt-e kötve, vagy sem. Az észlelt szabályszegés miatt a jármű vezetőjét hosszasan követték, majd ott állították meg, ahol a megállítást biztonságosnak ítélték. Á. L. r. őrmester odament a panaszoshoz, a napszaknak megfelelően köszönt, elmondta jelvéyszámát, és közölte vele, mi miatt lett megállítva. A panaszos azt felelte, hogy akkor kötötte ki az övét, amikor megállt. Ez a r. őrmester szerint nem felel meg a valóságnak, mert a panaszos be sem volt kötve. A gépjármű adatait a nyilvántartásban ellenőrizték. A r. őrmester a jegyzőkönyvet kitöltötte, majd nyilatkozta a panaszost, hogy elismeri-e a szabályszegést vagy sem. Erre ő nemmel felelt. A jegyzőkönyv aláírására szintén nem volt hajlandó. A r. őrmester átadta a panaszosnak a jegyzőkönyv egy példányát, majd tájékoztatta az eljárás további menetéről. Az intézkedés köszönéssel ért véget.

S. M. r. őrmester 2013. szeptember 22-én lefolytatott meghallgatásakor a járőrtársa által előadottakat megerősítette.

7) A panaszost végül 2013. szeptember 30-án kelt határozatával a Gy. városi Rendőrkapitányság 10 000 forint bírság megfizetésére kötelezte.

B) 2013. november 22-én újabb iratsomag érkezett a Testülethez a Gy. városi Rendőrkapitányságról.

1) A H. Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének 2013. november 14-én kelt átirata szerint 2013. október 22-én panasz érkezett a Gy. városi Rendőrkapitányság vezetőjéhez a J. M. G. Ügyvédi Irodából, a panaszos ellen folyamatban lévő közigazgatási eljárásban elkövetett rendőri mulasztás miatt. A panaszos képviselője előadta, hogy a közigazgatási eljárás

összefüggésben van a Testület előtt folyamatban lévő panaszeljárással, és kérte, hogy ügyfele ezen panaszát is a Testület vizsgálja ki. A megyei főkapitány a panasz másolatát továbbította.

2) A jogi képviselő kiegészítő panasza szerint a rendőrök tanúkénti meghallgatásáról készült jegyzőkönyveket áttekintve egyértelműen megállapítható, hogy a tanúk nyilatkozata szó szerint megegyezik, amely véleménye szerint csak két módon fordulhatott elő: vagy a tanúk egyeztetették vallomásaikat a kihallgatást megelőzően, vagy a jegyzőkönyvben nem a ténylegesen elhangzottak kerültek rögzítésre. A jogi képviselő szerint teljességgel életszerűtlen, hogy két tanú, ugyanazt a történetet, több hét elteltével szóról szóra ugyanúgy, ugyanazon szófordulatokkal adja elő, ráadásul azt az eljáró vizsgáló ugyanúgy rögzítse, és még a gépelési hibákat is azonosan írja bele mindkét jegyzőkönyvbe. Ezt követően a jogi képviselő a két tanúvallomást táblázatban hasonlította össze egymással.

A jogi képviselő szerint a jegyzőkönyvek azonossága közokirat-hamisítás bűncselekmény elkövetésének gyanúját veti fel, különös tekintettel arra, hogy a törvény a bűncselekmény elkövetésének gondatlan alakzatát is büntetni rendeli. A jogi képviselő szerint a jogellenesen felvett jegyzőkönyvek a bizonyítás részét nem képezhetik, az eljárás lefolytatása pedig tisztességes eljáráshoz fűződő, az Emberi Jogok Európai Egyezményében is rögzített alapvető jogát is sértette. A jogi képviselő kérte a Testület vizsgálatát.

III.

1) A panaszos beadványában előadottak kapcsán a Testületnek elsőként saját hatáskörét kellett vizsgálnia.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz,

sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos beadványában vitatta a közigazgatási szabályszegés megállapításának jogosságát, arra hivatkozva, hogy ő a terhére rótt jogsértést nem követte el.

A Testület ezzel kapcsolatban rámutat, hogy a fenti hatásköri rendelkezések alapján nincs lehetősége annak vizsgálatára és elbírálására, hogy a rendőrség megalapozottan döntött-e a panaszos elmarasztalásáról, tekintettel arra, hogy a Testület nem bírálhatja felül a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárást. Szintén nem vizsgálhatja a Testület, hogy a hatóság milyen bizonyítékok figyelembevételével jutott a határozatban kifejtett következtetésekre, és nem értékelheti, hogy megvalósított-e a közigazgatási hatóság bűncselekményt (a panasz-kiegészítés szerint közokirat-hamisítást) az eljárás során felvett tanúvallomások rögzítésekor. A Testület ugyanakkor szükségesnek látja megjegyezni, hogy amennyiben a panaszos úgy véli, közokirat-hamisítás bűncselekmény elkövetésének gyanúja vetődik fel, a Be. 172. §-ának (1) bekezdése szerint feljelentést tehet az ügyésznél vagy a nyomozó hatóságnál, illetve a sérelmes határozattal szemben is lehetősége van jogorvoslattal élni, a határozatban meghatározott jogorvoslati lehetőségek igénybevételével.

A panaszos közigazgatási szabályszegéshez kapcsolódó sérelmei tekintetében tehát a Testület hatáskörének hiányát állapította meg.

A rendőri intézkedés egyéb elemeit a Testület a következőkben vizsgálta.

A Testület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) VI. cikk (2) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez való jogát, valamint XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát – az alábbiak szerint.

2) A Testület érdemben elsőként a közlekedésrendészeti intézkedés, illetve az igazoltatás jogalapját vonta vizsgálat alá.

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr a közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A rendelkezésre álló rendőrségi dokumentáció szerint a panaszos megállítására kifejezetten azért került sor, mert a panaszos vezetés közben mellőzte a biztonsági öv használatát. A panaszos ezt az állítást vitatta.

Mivel azonban a fenti jogszabályi hivatkozás értelmében a rendőrség a járműhasználat szabályszerűségét, valamint az okmányokra vonatkozó előírások megtartását minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – ellenőrizheti, a Testület megállapította, hogy a rendőrség megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában járt el akkor, amikor a panaszossal szemben közlekedésrendészeti intézkedést foganatosított. Az intézkedés kezdeményezése így a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát nem sértette.

A Testület ugyanakkor felhívja a figyelmet, hogy az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni, vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Tehát amennyiben az ellenőrzést végző rendőrök valóban észlelték a panaszos szabályszegését, nem csupán jogosultak voltak őt megállítani, hanem az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére való tekintettel az intézkedés lefolytatása kötelességük is volt.

A panaszos igazoltatásával kapcsolatban a Testület utal rá, hogy az Rtv. 29. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Tekintettel arra, hogy az Rtv. idézett szakasza a közlekedésrendészeti ellenőrzést kifejezetten az igazoltatás lehetséges indokaként emeli ki, a Testület megállapította, hogy az igazoltatás is megfelelő joggal történt, ezért az a panaszos személyes adatok védelméhez való jogát nem sértette.

3) A panaszos beadványában azt állította, hogy az intézkedő rendőr nem közölte vele az intézkedés célját, illetve utalt rá, hogy a rendőr a tájékoztatás helyett azt mondta neki, választhat: vagy a helyszínen elismeri, hogy a biztonsági öve nem volt bekötve, vagy feljelenti őt a természetvédelmi szabályok megsértése miatt, mert úgy látta, hogy kidobott egy csikket a gépjármű ablakán.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonszabadságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közzétételét megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelettel kezd meg.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 187. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik a természetvédelmi szabálysértésről.

„Aki

a) a természetvédelmi államigazgatási szerv engedélyéhez vagy szakhatósági hozzájárulásához kötött tevékenységet engedély vagy szakhatósági hozzájárulás nélkül, vagy az engedélytől, szakhatósági hozzájárulástól eltérő módon végez vagy végeztet, vagy bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget,

b) természeti területen – beleértve a védett természeti, Natura 2000 területet is – a természetvédelmi célokkal össze nem egyeztethető tevékenységet folytat, szemetel, a területet más módon szennyezi, tiltott helyen tartózkodik, engedély nélkül tüzet rak,

c) védett élő szervezet egyedét, származékát vagy barlangi képződményt jogellenesen megrongál, elvisz vagy elpusztít, illetve védett vagy fokozottan védett állatfaj egyedét élettevékenységében jelentős mértékben zavar,

szabálysértést követ el.”

A köztisztasági szabálysértést pedig a 196. § (1) bekezdése rendezi:

„Aki

a) a közterületen, a közforgalom céljait szolgáló épületben, vagy közforgalmú közlekedési eszközön szemetel, ezeket beszennyezi,

b) a felügyelete alatt lévő állat által az a) pontban megjelölt helyen okozott szennyezés megszüntetéséről nem gondoskodik,

szabálysértést követ el.”

A panaszos állítása szerint az intézkedés célja közlésére nem került sor, csupán egy arra vonatkozó fenyegetés hangzott el, hogy ha a panaszos nem ismeri el a biztonsági öv használatának elmulasztását, feljelentik a természetvédelmi szabályok megsértése miatt. Tekintettel arra, hogy az intézkedés Gy. város belterületén történt, a (helyesen) természetvédelmi szabálysértésre való utalás helytálló semmiképpen sem lehetett. Ezen túlmenően továbbá a biztonsági öv használatának elmulasztása és a cigarettacsikk eldobása két, egymástól teljesen független cselekmény, így az övvel kapcsolatos szabályszegés elismerése nyilvánvalóan nem lehetett feltétele a cigarettacsikk eldobása miatti feljelentés mellőzésének.

A panaszos által előadottakat cáfolva a kapitányságvezető rögzítette, hogy az intézkedés során a r. őrmester az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében foglaltaknak eleget téve közölte az intézkedés alá vont személlyel a rendőri protokoll szerint kötelező adatokat. Az intézkedő rendőr a panaszossal közölte az intézkedés célját és alapját, miszerint járőrtársával látták, hogy biztonsági övének használatát elmulasztotta. A jelentések megfogalmazása szerint a r. őrmester a közlekedésrendészeti intézkedés megkezdésekor közölte a panaszossal, hogy mi miatt lett megállítva. A rendőrségi dokumentáció szerint továbbá az eljárás alá vont személyt az intézkedő rendőr arról tájékoztatta, hogy a cigarettacsikk eldobása köztisztasági szabálysértés, amely miatt figyelmeztetésben részesítette – a természetvédelmi szabályok megsértése szóba sem került az intézkedés során.

Tekintettel arra, hogy a Testületnek csupán a rendőrök és a panaszos egymással ellentétes előadásai álltak rendelkezésére a tényállás feltárásához, nem tisztázhatta, hogy valóban az Rtv. 2. §-ába ütköző, erősen megtévesztő jellegű utalás hangzott-e el a helyszínen az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerinti, az intézkedés céljára vonatkozó tájékoztatás helyett.

Mindezek alapján tehát a Testület nem juthatott más következtetésre, mint hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

4) A panaszos részére kiállított jegyzőkönyvmásolattal kapcsolatban a Testület a következő megállapításokat teszi.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. (a továbbiakban: Ket.) 39. §-ának (3) bekezdésének e) pontja szerint a jegyzőkönyv „tartalmazza az ügyre vonatkozó lényeges nyilatkozatokat és megállapításokat, illetve (...) az ügy eldöntése szempontjából lényeges körülményeket és megállapításokat (...)”.

Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A Testület korábban már több ügyben is találkozott hasonló panasszal, azok azonban jellemzően a helyszíni bírságról kiállított igazolás indigóval készült másolatának olvashatatlanságához kapcsolódtak. Jelen esetben ugyanakkor a panaszos egy másik dokumentum, a Kkt. 20. § (1) bekezdésének k) pontjába ütköző jogsértés észleléséről kiállított jegyzőkönyv hibájával szemben élt panasszal. Az említett irat közigazgatási hatósági eljárás keretében kerül kiállításra, így tartalmára a Ket. rendelkezései vonatkoznak.

Jelen ügyben a szóban forgó jegyzőkönyv a Testület rendelkezésére állt: a panaszos nagy felbontású szkennelt képet küldött a Testülethez. A másolatot megtekintve a Testület úgy találta, hogy azon – a panaszos állításának megfelelően – a jogsértést jelölő karikázás egyértelműen elcsúszott. A jegyzőkönyvön bekarikázottak szerint a panaszos úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy megsértette a járművezető szervezetében a szeszital fogyasztásából származó alkohol tilalmára vonatkozó rendelkezéseket. A jegyzőkönyvmásolaton bekarikázott jogsértés két sorral szerepel a biztonsági öv használatára vonatkozó szabályok megsértése alatt.

A Testület álláspontja szerint mind a jogbiztonság, mind a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülésének szempontjából fontos érdek fűződik ahhoz, hogy az intézkedés alá vont személy a helyszínen kiállított jegyzőkönyvből helytálló információkat szerezhessen arra nézve, pontosan milyen szabályokat sértett meg cselekményével. A jogsértés ténye nyilvánvalóan a Ket. idézett rendelkezése szerinti, az ügyre vonatkozó lényeges megállapítás, melyet a jegyzőkönyvnek helyesen kell tartalmaznia – függetlenül attól, hogy szóban elhangzik-e az erre vonatkozó megfelelő tájékoztatás.

A rendőrkapitányságról érkezett iratok szerint az intézkedő járőr az indigós másolati példányt megtekintette, azon elcsúszást tapasztalt, de így is egyértelmű volt, hogy a biztonsági öv be nem csatolása miatt kezdeményez eljárást a panaszossal szemben.

A Testület az érintett rendőrkapitányság álláspontját azzal kapcsolatban, hogy a nyomtatvány alapján egyértelmű volt az eljárás kezdeményezésének indoka, nem osztotta. Mivel a hibát a

helyszínen a rendőrségi dokumentumok szerint is észlelték, a Testület álláspontja szerint annak kijavítása érdekében a panaszos megfelelő tájékoztatása érdekében haladéktalanul intézkedni kellett volna.

Figyelemmel arra, hogy a másolati példányon szemmel láthatólag egy másik szabályszegés van bekarikázva, a másolat hibáját pedig az intézkedő rendőr már a helyszínen észlelte, mégsem intézkedett annak kijavítása érdekében, a Testület a panaszt ebben a vonatkozásában megalapozottnak találta, és megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának csekély fokú sérelmét.

IV.

A panaszos közigazgatási szabályszegéshez kapcsolódó sérelmei tekintetében a Testület hatáskörének hiányát állapította meg. A Testület a közlekedésrendészeti intézkedés és az igazoltatás jogalapját megfelelőnek találta, így megállapította, hogy ezzel összefüggésben a panaszos tisztességes eljáráshoz és személyes adatainak védelméhez fűződő joga sérelmet nem szenvedett. Az intézkedés indokával kapcsolatban közölt tájékoztatás vonatkozásában a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

A Testület végül a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának csekély fokú sérelmét állapította meg amiatt, hogy az intézkedő rendőr a szabálysértési nyomtatvány másolatának helyszínen észlelt hibáját elmulasztotta kijavítani.

A Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az Rtv. 93. §. /2/ bekezdése alapján az intézkedést foganatosító szervek vezetőihez áttette.

Budapest, 2014. május 15.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag